

NORDIC SEED

part of **DLA**Group

Efterafgrøder 2012

- så enkelt som muligt

Mellem & efterafgrøder

Landbrug med 10 ha **efterafgrødegrundareal** eller derover skal etablere pligtige efterafgrøder - eller alternativer hertil.

Efterafgrødegrundarealet er summen af arealet af korn (både vårsæd og vintersæd), majs, vår- og vinter-raps, rybs, sennep, ærter, soja, hestebønner, solsikke, olieholder og 1-årigt udtagne arealer, andre en-årige afgrøder, der ikke har kvælstofoptagelse om efteråret i høståret, samt arealer hvor der ikke foregår landbrugs-mæssig produktion.

Derudover tæller tidlige kartofler, spinat til frø, lupin, tidlige grøntsager, græs udlagt om efteråret i renbestand og enårige frøafgrøder også med i efterafgrødegrundarealet. Enårige afgrøder er i denne sammenhæng afgrøder, der sås i perioden juli-maj og høstes inden den næstkommende 1. september hvorefter marken er uden plantedække frem til 20. oktober.

Arealet der skal etableres med efterafgrøder bestemmes af hvor meget husdyrgødning der udbringes.

Tabel 1: Krav til areal af pligtige efterafgrøder i forhold til efterafgrødegrundareal.

Bedriftens dyrkede areal	Under 10 ha	Over 10 ha	Eftervirkning
Større end eller lig med 0,8 DE/ha	Ingen krav	14 % pligtige efterafgrøder (eller alternative muligheder)	25 kg N/ha
Under 0,8 DE/ha	Ingen krav	10 % pligtige efterafgrøder (eller alternative muligheder)	17 kg N/ha

Dertil kommer krav om ekstra efterafgrøder som følge af eventuelle miljøgodkendelser eller randzoneordning.

Pligtige efterafgrøder

Pligtige efterafgrøder kan være udlæg af græs (uden kløver), korn, korsblomstrede afgrøder og cikorie. Korn og græs skal sås før eller efter høst dog *senest 1. august*.

Korsblomstrede afgrøder skal sås før eller efter høst og *senest 20. august*.

Frøgræs tæller også som pligtig efterafgrøde hvis det omlægges det efterfølgende forår.

Arealer med pligtige efterafgrøder må ikke nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres *før 20. oktober 2012*.

For udlæg i majs er fristen den *1. marts 2013*. Arealer med efterafgrøder skal efterfølges af en vårsæt afgrøde.

Etablering af pligtige efterafgrøder skal ske efter normale driftmæssige principper, og det gælder for såtidspunkt, såteknik, udsædsmængde og omsåning. Der må derfor *ikke* bruges spildfrø som udsæd.

Efterafgrøderne kan erstattes af overskud fra de 4 forudgående planperioder.

Ønsker du at overføre efterafgrøder udlagt i 2011/12 til senere planperioder, skal det indberettes via

<http://tastselv.fvm.dk>.

Ændringer i dette skal ske inden *20. august 2012*.

Udlægning af mellemafgrøder

Mellemafgrøder etableres før dyrkning af vintersæd og **skal** være **olieræddike, gul sennep eller frøgræs**.

- 1 ha pligtige efterafgrøder kan erstattes af 2 ha mellemafgrøder.

Følgende krav skal være opfyldt for at der kan udlægges mellemafgrøder som alternativ til pligtige efterafgrøder:

- Mellemafgrøden skal være udsæt senest 20. juli.
- Må tidligst nedmuldes eller nedvisnes 20. september.
- Plantetallet i olieræddike og gul sennep skal være over 50 planter pr. m².

Der skal ikke indregnes eftervirkning af mellemafgrøder. Mellemafgrøder kan konverteres til efterafgrøder, hvis man ikke sår vintersæd. Derved fås et overskud af efterafgrøder, der kan indregnes som pligtige efterafgrøder med eftervirkning og indgå i de 4 efterfølgende planperioder.

Konverteringen skal ske via www.virk.dk eller www.ferv.fvm.dk *senest 10. oktober 2012*.

Flere efterafgrøder - øget N-kvote

Ønsker du at etablere flere efterafgrøder end du er forpligtet til, kan bedriftens N-kvote forhøjes. - Forøgelse af kvælstofkvoten beregnes som omregningsfaktoren ganget med det antal ha efterafgrøder, der udlægges udover de lovpligtige efterafgrøder.

Tilmelding til ordningen skal ske *senest 24. april 2012* sammen med Fællesskemaet. Ændringer til ordningen om tillæg til kvælstofkvoten kan ske elektronisk i Fællesskemaet *frem til den 20. august*. Der skal ikke indregnes eftervirkning af de ekstra efterafgrøder.

Omregningsfaktor for forøgelse af kvælstofkvoten i forbindelse med udlægning af efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder

Kvote korrektion pr. ha efterafgrøder ud over de lovpligtige

Under 0,8 DE/ha	15 kg N
Over 0,8 DE/ha	41 kg N

Eksempel på øget N-kvote

En jordbruger ønsker at forhøje sin virksomheds kvælstofkvote ved at udlægge flere efterafgrøder end de lovpligtige efterafgrøder. Jordbrugeren har et efterafgrødegrundareal på 75 ha, og har udbragt mere end 0,8 DE/ ha på sit harmoniareal. Derfor er jordbrugeren pligtig til at etablere efterafgrøder på 14 pct. af grundarealet svarende til 10,5 ha. Jordbrugeren vil forhøje virksomhedens kvælstofkvote med 450 kg kvælstof. For at kunne gøre dette skal jordbrugeren udlægge: $450 \text{ kg N} / 41 \text{ kg N} = 11 \text{ ha}$ ekstra efterafgrøder ud over de 10,5 ha jordbrugeren er forpligtiget til.

Valg af mellem- og efterafgrøder

Mellemafgrøder på lerjord

På lerjord bør man satse på at placere en mellemafgrøde eller efterafgrøde bedst muligt i sædskiftet og vælge eksempelvis gul sennep eller olieræddike, der er arter med hurtigt frigivelse af kvælstof.

Efterafgrøder på sandjord

På sandjord vil efterafgrøder normalt kunne dyrkes med et lille positivt resultat til følge. Her anbefales vinterfaste efterafgrøder, der først nedmuldes i det tidlige forår.

- Udlæg af græs, korn og cikorie som efterafgrøde skal være sået senest den 1. august 2012.
- Korsblomstrede afgrøder som gul sennep og olieræddike skal være sået senest den 20. august 2012.

Etablering før høst

Al begyndelse er svær – og en del mellemafgrøder var i 2011 etableret for dårligt. Det er vores opfattelse, at den bedste spredning sker med en el-spreder eller gødningsspreder med 2 tallerkener.

- Anvendes en to-tallerken-spreder kan der opnås en tilfredsstillende spreddebredde på op til 24 meter ved spredning af coatet olieræddike. På nyere gødningsspredere op til 32 meter.
- Udsædsmængden tilpasses efter de aktuelle forhold.
- Udsædsmængden før høst øges med 25 %, selv om der er gode spiringsbetinger.

Valg af mellem- og efterafgrøder

Nyhed – coated olieræddike med høj tusindkornsvægt

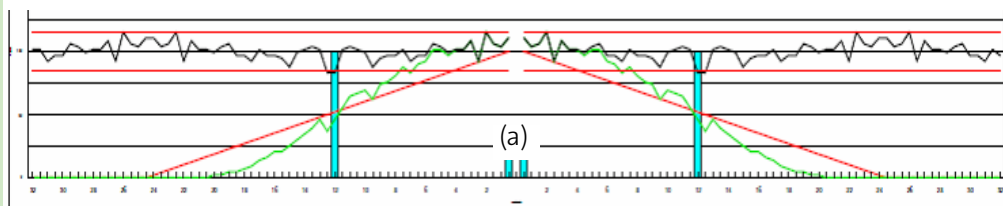
Nordic Seed markedsfører til sæsonen en coated olieræddike med en tusindkornsvægt på 20 gram.

- Spredningsforsøg ved Grønt Center viste stor forbedring af spredbarheden af den coatede olieræddike Ikarus med en tusindkornsvægt på 20 gram i forhold til standardfrø med en tusindkornsvægt på 11 gram, når der blev anvendt en Bogballe-spreader med "begrænser".
- Spredningsforsøg ved Kuhn, hvor vi testede spreddebredder i hal på større spreddebredder, viste således en jævn spredning af den coatede olieræddike på 24 meter, når den anvendte Kuhn Axis 31 gødningsspreder var indstillet korrekt.
- Nordic Seed anbefaler, at man anvender en traditionel gødningsspreder til spredning af coated olieræddike til mellemafgrøder, men det er vigtigt at følge sprederfabrikanternes vejledning for indstilling.
- På visse ældre typer af gødningsspredere skal monteres en begrænser ved udløbet. Dette ekstraudstyr kan købes fra ca. 800 kr. (+ montering) til f.eks. en Bogballe spreder.
- Spredetabeller for coated olieræddike med tusindkornsvægt på 20-21 forventes klar på sprederfabrikanternes hjemmesider fra ca. 1. juli.

— Illustrerer en enkelt overkørsel i (a)

— Illustrerer spreddebillede på marken med kørselsafstand på 24 m, når der køres frem og tilbage med fuld overlap.

Spredningsforsøg med coated olieræddike med "Kuhn Axis 31" på 24 m. Tilsvarende forsøg er under udarbejdelse med de mest udbredte gødningsspredere.

Bedst økonomi ved høj kvælstofoptagelse

Siletina olieræddike

Siletina var i afprøvningen ved VidenCentret for Landbrug i 2010 og 2011 blandt de mest effektive sorter, når det gælder optagelse af kvælstof i efteråret. Sorten har en hurtig udvikling og dækker jorden effektivt efter 4-5 uger. Sorten har middel tendens til blomstring. Sorten anbefales både som mellem- og efterafgrøde.

NYHED Coated olieræddike

Vi kan til denne sæson tilbyde en ny coated olieræddike med en tusindkornsvægt på ca. 20 gram til isåning som mellemafgrøde inden 20. juli. Ikarus er en effektiv sort, når det gælder optagelse af kvælstof i efteråret. Sorten udvikler sig lidt langsommere i starten, men dækker jorden efter 5-6 uger.

Med en udsædsmængde på 16 kg/ha og en markspiringsprocent på f.eks. 75 % vil man opnå et plantetal på ca. 60 pr. m²

NYHED Arena Nematoderesistent olieræddike

Arena har god nematoderesistens.

Sorten er afprøvet i danske landsforsøg og har haft den højeste kvælstofoptagelse i efteråret.

Structurator Markradise

Kan anvendes til efterafgrøde - men ikke godkendt som mellemafgrøde. Anbefales i dyrkningssystemer med reduceret jordbehandling på grund af den kraftige rodvækst.

Medicus. Nematoderesistent gul sennep

Medicus har karakteren 2 (1-9) for nematoderesistens på den tyske sortliste – og hermed betegnelsen "resistent". Sorten har en hurtig udvikling og lidt under middel tendens til blomstring. Medicus har en kvælstofoptagelse i efteråret, der er middel for de resistente typer.

Evening Shade. Alm. rajgræs til efterafgrøde

Evening Shade er en diploid sildig rajgræs af plænetypen, udvalgt til udlæg som efterafgrøde på grund af den krybende vækst.

Art	Sort	Anbefales i sædskifter med:	Resistens mod roenenematoder	Tendens til blomstring (0-10)	Typisk frøsvægt g/100	Kg udsæd pr. ha
Olieræddike	Siletina	Korn, frø, raps	Nej	6	10,5-11,5	10-12
Olieræddike	Rutina	Korn, frø, raps	Nej	6	11,5	10-12
Olieræddike	Apoll	Korn, frø, raps	Nej	6	11,5	10-12
Olieræddike	Ikarus Coated	Korn, frø, raps	Nej	6	20-21	15-16
Olieræddike	Cassius	+ roer	Kat. 2	3	10,5-11,5	10-12
Olieræddike	Arena	+ roer	Kat. 1	7	10,5-11,5	10-12
Markradise	Structurator	Korn, frø	Nej	2	18	10-12
Gul sennep	Medicus	Alle	Ja - næstbedste	4	5,5-6,5	8-10
Alm. rajgræs	Evening Shade	Ej i frøgræs	-	-	-	10-12
Rødsvingel	Reverent	Ej i frøgræs	-	-	-	10-12

NORDIC SEED

part of **DLAGroup**

Forhandles af:

Danish Agro

Næsbjerg Foderstofforening

Vestjyllands Andel

**SG Salling
Grovvarer**

HEDEGAARD
part of **DLAGroup** **agro**

NAG

Nordvest Foder A/S NVF

L-H FODER Aps

Hindrichsens Eftf. A/S

MM Mollerup Mølle

En sikker leverandør - også i fremtiden ...

HC

**HIMMERLANDS
GROVVARER A/S**

NIELSEN & SMITH A/S

For yderligere information, kontakt venligst en af nedenstående:

Danish Agro, tlf. 7215 8000

Næsbjerg Foderstofforening, tlf. 7526 7166

Vestjyllands Andel, tlf. 9732 1011

Salling Grovvarer, tlf. 9757 6088

Hedegard agro, tlf. 9936 1717

NAG, tlf. 4879 5000

Vejrup Andels Grovvarforening, tlf. 7519 0054

Nordvest Foder, tlf. 9794 1844

LH Foder, tlf. 8694 9277

Hindrichsens Eftf., tlf. 7478 2303

Mollerup Mølle, tlf. 9774 4311

HC Handelscenter, tlf. 4759 4700

Himmerlands Grovvarer, tlf. 9862 2266

Nielsen & Smith, tlf. 4329 8888

www.nordicseed.com